

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ІНШИЙ» ЯК ДЗЕРКАЛО «Я»: ІМАГОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ У ПРОЧИТАННІ «МАЛЕНЬКОГО ПРИНЦА» А. ДЕ СЕНТ-ЕКЗЮПЕРІ

Катерина Мричко

*студентка факультету іноземних мов,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Уявлення про «свій – чужий – інший» бере початок ще з етносоціальних досліджень: від протиставлення «свого» й «чужого» в середньовічних етнізмах до сучасних імагологічних концепцій, які досліджують культурні шляхи передачі стереотипів і методи їх розбору [2]. У «Маленькому принці» [5] Антуана де Сент-Екзюпері цей архетип реалізується через низку персонажів і символічних образів, що поступово ведуть маленького принца до переосмислення «іншого» як дзеркала власного «я» й ключа до справжнього світосприйняття. Як зазначає дослідниця М. Фока, «під час подорожі планетами Маленький принц вибудовує свою модель життя, поступово знаходить відповіді на важливі життєві питання й ділиться своїми відкриттями з льотчиком» [3, с. 197]. Такий символічний розвиток подій дозволяє читачеві, подібно до героя, поступово розкривати сенс істинних цінностей.

На початку історії ми знайомимося з трояндою – улюбленою квіткою маленького принца. Хоча на його планеті вона єдина і здається близькою, лише побачивши численні троянди на Землі, головний персонаж усвідомлює її неповторність. Це відкриття демонструє, що справжня цінність речі проявляється лише у порівнянні з «іншими»; любов і відповідальність роблять троянду для нього єдиною.

Наступний важливий епізод – зустріч із лисом. Через гру слів «приручати» та «відповідати за» лис навчає принца, що будь-який зв'язок будується на взаємній довірі й потребі. Саме цей урок емпатії допомагає йому заглибитися у власні почуття: без «іншого» справжнього «я» не існує. Ця глибока думка корелює з твердженням, що «треба завжди вирізняти дійсно важливе й слідувати йому, цінувати дружбу та любов, нести відповідальність за себе та за іншого» [3, с. 199]. Таким чином, зустріч із лисом постає не лише як сюжетний поворот, а як філософська модель взаємності й моральної зрілості.

У пустелі маленький принц зустрічає пілота-оповідача. Діалог між дитячою безпосередністю і дорослою раціональністю перетворює їхнє спілкування на справжню подорож у світ спогадів і мрій. Образ спільного пошуку криниці стає метафорою змін і розвитку, де кожен із них відкриває необхідність зберігати в собі «дитину» – чистоту сприйняття і віру в диво.

Через короткі епізоди з королем, марнославцем, п'яницею, бізнесменом, ліхтарником і географом маленький принц спостерігає різні обмежені світогляди, характерні для дорослих. Ці зустрічі виступають антиподами його власної моралі: вони показують безглуздість рутинних ритуалів, гонитву за владою й престижем, від чого принц відвертається.

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Нарешті, образ змії на Землі втілює межу між «я» і «вічністю». Символічний укус дає йому можливість повернутися «додому», до власної планети та улюбленої троянди. Ця кульмінація вказує на прийняття ідеї завершення земного шляху як частини великого космічного циклу.

Отже, через послідовність зустрічей із «іншим» маленький принц проходить внутрішню трансформацію: розвиває емпатію, усвідомлює унікальність кожного зв'язку, формує власну ідентичність. Подорож головного персонажа стає універсальною метафорою самопізнання, а відкриття «іншого» — шляхом до відповідальності, любові й духовної єдності з навколишнім світом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антуан де Сент-Екзюпері. Маленький принц. Пер. з французької А. Жаловського. Київ : Веселка, 2003. 73 с.

2. Посохов С. «Свої», «чужі», «інші» : проблеми та перспективи імагології. Харківський історіографічний збірник. 2016. Вип. 15. С. 28-41. Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/khiz_2016_15_6 (дата звернення: 23.04.2025)

3. Фока М. Філософський підтекст повісті-казки А. де Сент-Екзюпері «Маленький принц». Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : серія «Філологія». Остріг : Вид-во НаУОА, 2020. Вип. 9(77). С. 196-199. Режим доступу : <https://www.journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/2849/2615> (дата звернення: 23.04.2025)

ФЕНОМЕН «МАЛЕНЬКОГО ПРИНЦА»

*Підперигора Ольга Григорівна,
студентка 3 курсу
факультету іноземних мов,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,*

*Краса Галина Василівна
асистент кафедри романо-германської філології,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Феномен «Маленького принца» — це унікальний приклад літературного шедевра, який перетнув межі часу, мов і культур. Вперше опублікований у 1943 році Антуаном де Сент-Екзюпері, «Маленький принц» був перекладений більш ніж 500 мовами, що робить його одним із найулюбленіших і найчитаніших творів у світі. Цей твір зачіпає як дітей, так і дорослих завдяки своїй видимій простоті, за якою ховається глибока філософська насиченість.

Світ «Маленького принца» наповнений символами: троянда, лис, планети —